

Astımda akupunktur

Acupuncture for asthma

Ayşen Durmuş¹

¹Umraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi

İletişim: Umraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, dr.aysenfevzi@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışma astım tanılı bir hastanın akupunktur ile tedavisini içermektedir. Hastamız 45 yaşında, astım tanısıyla iki yıldır takip ediliyordu. Hastanın tanısı Süreyyapaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesinde koyulmuş ve aynı hastanede takip ediliyordu. Hasta verilen ilaçlarını uzun süre kullanmış, ancak fayda görmemiş. Semptomları devam etmiştir. Planlanan akupunktur tedavisi, kulak ve vücut akupunktur şeklinde 12 seans uygulandı. Hastanın şikayetlerinde anlamlı bir düzelme oldu. İyilik hali devam ediyor.

Anahtar Kelimeler: Akupunktur, astım, dispne.

SUMMARY

This study contains the acupuncture treatment of a patient diagnosed with asthma. The patient is 45 years old and being tracked for 2 years. The patient diagnosed in Süreyyapaşa Training and Research Hospital and kept on eye in the same hospital. The patient used the given medicines for a long time but didn't get any good result from them as her symptoms continue. The planned acupuncture treatment performed as both ear and body acupuncture in 12 phases. There's been a remarkable decreasing in her symptoms whilst her wellness continues.

Keywords: Acupuncture, asthma, dispnea.

GİRİŞ

Astım hava yollarının kronik enflamatuvar bir hastalığıdır. Astım tedavisinde kullanılan ilaçlar çoğu hastada başarılı sonuçlar vermektedir, fakat değişik sebeplerle geleneksel ve tamamlayıcı tıp metodları da astım tedavisinde kullanılmaktadır(1). Astım tedavisinde akupunktur kullanımı ile ilgili çalışmaların bazıları olumlu ,bazıları olumsuz sonuçlar vermiştir(2). Burada olumlu sonuç veren bir astım olgusu sunmayı amaçladık.

OLGU

45 yaşında ev hanımı hasta astım tanısı ile merkezimize başvurdu. Hastamızda öncelikli olarak solunum sıkıntısı,gece uyuyamama, günlük yaşam aktivitelerinde zorlanma,dışarı çıkma korkusu mevcuttu. Çok kısa mesafe (10 m) yürüyüşlerde bile ilaç kullanma ihtiyacı duyuyordu.Hastanın kortikosteroid kullanımı sonucu vücut kitle indeksi ve solunum sıkıntısı giderek artmıştı. İki yıl süreyle medikal tedaviye cevap vermeyen 2 hastamıza akupunktur teşhis ve tedavi prensiplerine uygun bir protokol düzenlendi.Tek kullanımlık steril akupunktur iğneleri (0,25x25 mm ve 0,25x13 mm Shangai Kangnian Medical Co,China) ve Kulak tohum flaster kullanıldı.Haftada iki defa yarım saatlik seanslar ,toplam 12 seans uygulandı.Kulakta allerji noktası,dispne noktası,shen men noktası, bronkopulmoner flexus noktası, ACTH noktası, antiagresyon noktası tohum flaster ile bantlandı. Vücutta KID 1,DU14,DU 20,BL 2,BL 11,BL 13,GB 20,GB21,Yin Tang,EX-HN5,LI4,ST3 6,LIV3,LI11,LI20,REN17,19,20,LU6,LU10 noktalarına değişen kombinasyonlarla uygun boyutta iğnelerle uygun derinlikte akupunktur uygulandı. İkinci seanstan başlayarak solunum sıkıntısı giderek azaldı, uyku düzeni normale döndü. Akupunktur tedavisinin sonunda yapılan kontrol solunum fonksiyon testinde FEV1 değeri tedavi öncesi %48 iken tedavi sonrası %68 ölçüldü. 12 seansın sonunda hasta günlük işlerini yapabilir, 500 metre mesafeyi ilaç ihtiyacı olmadan yürüyebilir hale geldi.Diğer ilaçlarını kullanmayı bıraktı. Depresif bulguları geçti. Hastanın kendine güveni arttı, ev dışına rahatlıkla çıkabilir hale geldi. Akupunktur tedavisi sırasında herhangi bir yan etki olmadı.

TARTIŞMA

Astım; mast hücreleri, eozinofiller ve T-lenfositler başta olmak üzere değişik hücrelerin rol oynadığı havayollarının kronik inflamatuvar bir hastalığıdır.Hava yollarındaki bu inflamasyon, nöbetler şeklinde öksürük, nefes darlığı, hışıltılı solunum, göğüste sıkışma hissine

sebebe olmaktadır ve şikayetler genellikle gece ve sabaha karşı ortaya çıkmaktadır. Bu semptomlar, diffüz hava yolu obstrüksiyonuna bağlıdır. Havayolu obstrüksiyonu değişik derecelerde olabilir, genellikle reverzibldir ve kendiliğinden veya tedavi ile düzelebilir. (3,4,5). Akupunktur astımda sıklıkla kullanılmaktadır. (6). Akupunkturun allerjik hastalıklarda,hipotalamus-hipofiz-adrenal yolak aktivasyonu ve steroid üretiminde artışa yolaçarak etkili olduğu düşünülmektedir(7). Maa ve arkadaşları kronik astımlı hastalarda akupunkturun yaşam kalitesine etkilerini incelemişlerdir. Astımın standart tedavisine destek olarak yapılan akupunktur ve akupressure'un hastaların yaşam kaliteleri üzerinde klinik olarak anlamlı bir düzelleme sağladığı belirlenmiştir(8). Joos ve arkadaşlarının çalışmasında akupunktur uygulanan astımlı hastalarda genel iyilik hali ve kan parametreleri kontrol grubuna göre daha iyi olarak bulunmuştur (9).Chu ve arkadaşları, FEV1 değerlerinde akupunktur ile olumlu yönde 3 değişiklikler saptamışlardır (10).1994 yılında Medici; akupunkturun astım üzerine olan kısa dönem etkisinin uzun dönem etkilerinden daha iyi olduğunu bildirmiştir. Yapılan iki çalışmada astım semptomlarında anlamlı bir iyileşme olduğu belirtilmektedir. Bu çalışmalardan birinde uygulamadan iki hafta sonra ilaç kullanımında istatistiksel olarak anlamlı bir azalma gösterilmiştir. Amerika'daki "National Institutes of Health" tarafından 1997 yılında verilen Konsensus Demecine göre; astımda potansiyel olarak etkili bir tedavi olduğu ifade edilmiştir. Ancak konsensusta belirtilen önemli nokta; akupunkturun astımın medikal tedavisine ek olarak yapılması gerektiğidir. Akut astımda akupunkturun bir kısım yararları olduğu gözlenmiştir, ancak bu β 2- agonistlerle sağlanan yararlardan daha az olarak bulunmuştur(2). Astımlı hastalarda akupunktur tedavisi ile oral steroid ve inhale β -2 adrenerjik agonist kullanımını azaltmaya hedefleyen bir çalışmada ise, olumlu sonuçlara ulaşılmış, tekrarlayan akupunktur seansları ile astım ataklarından korundukları gözlemlenmiştir. (11).Diğer bir çalışmada ise astımlı hastalara 2 haftalık akupunktur uygulaması sonucu, inhale β -2 adrenerjik agonist kullanımının azaldığı, ancak solunum fonksiyon testlerinde iyi yönde bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir (12). Akupunkturun astımlı hastalardaki etkilerinin araştırıldığı 11 çalışmadan yapılan Cochrane derlemesinde , elde edilen kanıtların ve metodolojinin yetersiz oldukları belirtilmiştir(13). Allerjik astım tedavisinde immünolojik parametreler de araştırılmıştır. Allerjik astımlı hastalarda, medikal tedavi ile birlikte akupunktur uygulamasının etkinliği ve immün modülatör etkileri 4 haftalık tedavi sonrasında değerlendirilmiş ; uygulama grubunda %79 genel iyilik hali olduğu,

lenfosit proliferasyonu, CD3-CD4 hücrelerde artış ve kan eozinofil değerlerinde azalma saptanmıştır. (14). Elektroakupunktur uygulaması ile hipofizin ön lobundan beta endorfin ile ACTH'un salgılanmasında artış (15) ve plazma düzeylerinde yükselme gözlenmiştir (16). Allerjik astımla ilgili deneysel bir çalışmada, akciğerde eozinofilik infiltrasyonun azaldığı gösterilmiştir bu da akupunkturun astım tedavisinde kullanılmasını desteklemektedir. (17). Farelerde yapılan deneylerde elektroakupunkturun, Th1/Th2 cevabını düzenlediği tespit edilmiştir. Bununla birlikte elektroakupunktur ile lökotrien B 4 ve nitrik oksit (NO) seviyelerini azalttığı ve antiinflamatuvar bir etki gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu da astımda medikal tedavi ile birlikte destekleyici bir yöntem olarak akupunkturun uygulanabileceğini göstermektedir(18).

Astım etiopatogenezinde birden fazla etken vardır (19). Hastalığın temelinde immün mekanizmaların etkileri ön planda olduğu için astım hastalığı "kişisel" dir. Özellikle hangi hastada hangi faktörün (genetik, çevre, atopi, psikojenik) hangi oranda etkili olduğu ve bu faktörlerin arasındaki etkileşimin astım kliniğine ve tedaviye yanıtı ne kadar yansıdığı bilinmemektedir. Hastalar uzun yıllar hastalığı kontrol altında tutabilmek için ilaç kullanmak zorunda olduklarından ,sıklıkla kortikosteroidleri yan etkileri nedeniyle kullanmak istemediklerinden hastalığın seyri daha da ağırlaşmaktadır. Böyle hastalarda akupunktur uygulamaları ile en azından kullanılan ilaç dozlarında azalma sağlanabilir ,yaşam kaliteleri artırılabilirve/veya hastanın tedaviye uyumu artırılabilir. Biz de çalışmamızda akupunktur noktalarının sempatik aktiviteyi önemli ölçüde azaltan,eozinofil ve Ig E seviyelerini düşüren KID 1,nasal havalanmayı artıran LI20,konvansiyonel desensitizasyon tedavilerine göre anlamlı immunoterapötik etkisi kanıtlanmış ST 36 ,Nötrofil aktivitesini artırıp,fagositik immün sistemi düzenleyen ,oral kortizon kullanımı ihtiyacını azaltan LI 11,BL 13,GV 14,BL 20, %98 klinik remisyona sağlayan TCM ye göre soğuk patolojiyi düzenleyen LU6 , LU 10,TCM ye göre inen Çi'yi düzenleyen ,kanalları açan,rüzgarı elimine eden GB20,GB21,dış patojen faktörlerin(özellikle rüzgar ve ateş) etkisini uzaklaştıran, Akciğer çi'sini regüle eden, akciğer ateşini temizleyen BL 2, BL 11, BL 13,rüzgarı uzaklaştıran EX HN 5, defansif Çi'yi regüle edip kanalları açan LI4,akciğer ve göğüs inen Çi'yi düzenleyen REN17,19,20 noktalarını dönüşümlü olarak farklı kombinasyonlarda kullandık(20). Kulakta ise ACTH, serotonin, endorfin, interferon, antigresyon, anaomega noktaları uygun şekilde uyarılarak medikal tedavi ile yeterli cevap alınamayan hastada anlamlı bir düzelme gözledik. Kaygı bozukluğu,depresif durumu,solunum güçlüğü, uyku bozukluğu,yaşam kalitesi düzeldi. Akupunkturun

dengeleyici, antiinflamatuvar ve antidepresan etkileri DSÖ tarafından da kabul edilmiş olup, vücudun iyileştirici mekanizmalarını uyarıp hastada yan etki oluşturmayan bu yöntem ile hastaların uzun süre ilaç kullanımına bağlı yan etkilerden korunmaları sağlanmış olacaktır.

KAYNAKLAR

1. Blanc PD, Trupin L, Earnest G, et al. Alternative Therapies Among Adults With a Reported Diagnosis of Asthma or Rhinosinusitis. *Chest*. 2001; 120: 1461–1467.
2. Steurer-Stey C, Russi E. Complementary and alternative medicine in asthma-do they work? *Swiss Med Wkly* 2002; 132: 338-344.
3. Ulusal astım tanı ve tedavi rehberi (Koordinatör Toraks Derneği). *Toraks Dergisi* 2000:1(ek).
4. 4-Gemicioğlu B. Astım algılama değerlendirmesi. 1st. Ed. Argos iletişim hizmetleri ve reklamcılık tic. A. Ş. A4 Ofset matbaacılık. İstanbul 2000.
5. 5-Global initiative for asthma (GINA). Global strategy for asthma management and prevention. NHLBI/WHO workshop report. National Institute of Health. National Heart, Lung, and Blood Institute. Publication No:95-3659, May 1996
6. Shapira MY, Berkman N, Ben-David G, et al. Short-term acupuncture therapy is of no benefit in patients with moderate persistent asthma. *Chest* 2002; 121: 1396-400.
7. Ö Kartal, Z Çalışkaner, O Şener. Acupuncture Treatment in Asthma and Allergic Diseases. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 2011 ;10(1):107-114.
8. Maa SH, Sun MF, Hsu KH, et al. Effect of acupuncture or acupressure on quality of life of patients with chronic obstructive asthma: A pilot study. *J Altern Complement Med* 2003; 9: 659-670.
9. Joos S, Schott C, Zou H, et al. Immunomodulatory effects of acupuncture in the treatment of allergic asthma: A randomized controlled study. *J Altern Complement Med* 2000; 6: 519-525.
10. Chu KA, Wu YC, Lin MH, Wang HC. Acupuncture resulting in immediate bronchodilating response in asthma patients. *J Chin Med Assoc*. 2005; 68: 591–594.
11. Hu J. Clinical observation on 25 cases of hormone dependent bronchial asthma treated by acupuncture. *J Trad Chin Med*. 1998; 18: 27-30.
12. Biernacki W, Peake MD. Acupuncture in treatment of stable asthma. *Respir Med*. 1998; 92: 1143-1145.
13. Martin J, Donaldson ANA, Villarroel R et al. Efficacy of acupuncture in asthma: Systematic review and metaanalysis of published data from 11 randomised controlled trials. *Eur Respir J*. 2002; 20: 846–852.
14. Joos S, Schott C, Zou H ,et al. Immunomodulatory effects of acupuncture in the treatment of allergic asthma: a randomised controlled study. *J Alt Complement Med*. 2000; 6: 519-525.
15. Pan B, Castro-Lopes JM, Coimbra A. Activation of anterior lobe corticotrophs by electroacupuncture or noxious stimulations in the anaesthetized rat, as shown by colocalization of fos protein with ACTH and β -endorphin and increased hormone release. *Brain Res Bull* 1996;40:175-182.
16. Malizia E, Andreucci G, Paolucci D, et al. Electroacupuncture and peripheral beta endorphin and ACTH levels. *Lancet* 1979;535-536.
17. Carneiro ER, Carneiro CRW, De Castro MAP, Yamamura Y, Silveira VLF. Effect of electroacupuncture on bronchial asthma induced by ovalbumin in rats. *J Altern Complement Med*. 2005; 1: 127–134.
18. Carneiro ER, Xavier RA, De Castro MA, et al. Electroacupuncture promotes a decrease in inflammatory response associated with Th1/Th2 cytokines, nitric oxide and leukotriene B4 modulation in experimental asthma. *Cytokine*. 2010; 50(3): 335-340.
19. Holloway JW, Lan AY, Holgate ST. Interpatient variability in rates of asthma progression: Can genetics provide an answer? *J Allergy Clin Immunol*. 2008; 121: 573-579.
20. Claudia Focks(Editor)Atlas of Acupuncture.Toronto ;Churchill Livingstone,2008.